

R o z h o d n u t i e
Národnej banky Slovenska
zo dňa 27. novembra 2018

Banková rada Národnej banky Slovenska ako druhostupňový orgán príslušný podľa § 32 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*d'alej spravidla len „zákon o dohľade nad finančným trhom“ alebo „zákon o dohľade“*) uskutočnila druhostupňové konanie podľa tretej časti (§ 12 až § 34a) zákona o dohľade nad finančným trhom o rozklade zo dňa 12. 1. 2018, ktorý v zákonom ustanovenej lehote podala spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. [IČO: 31320155; sídlo: Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava 25] ako právna nástupkyňa (*od 1. 1. 2018*) po rozdelenej a následným zlúčením zaniknutej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. [IČO: 35923130; naposledy sídlom: Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok; *d'alej tiež len „spoločnosť Consumer Finance“*], proti prvostupňovému rozhodnutiu Národnej banky Slovenska, útvaru dohľadu nad finančným trhom sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-077-996 z 18. 12. 2017, ktorým pôvodnej spoločnosti Consumer Finance ako dohliadanému subjektu v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov bola – *podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. a) v spojení s § 35h ods. 1 a 3 zákona o dohľade nad finančným trhom* – uložená pokuta 10 000 eur (slovom: desaťtisíc eur) za porušenie práv finančných spotrebiteľov a porušenie povinností v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov podľa osobitných predpisov, ktoré sú uvedené a vymedzené v I. časti výroku prvostupňového rozhodnutia napadnutého podaným rozkladom a súbežne tejto pôvodnej spoločnosti Consumer Finance patriacej medzi dohliadané subjekty v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov bol – *podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. c) v spojení s § 35h ods. 1 a 5 zákona o dohľade nad finančným trhom* – uložený aj zákaz používať zmluvnú neprijateľnú podmienku uvedenú a vymedzenú v II. časti výroku prvostupňového rozhodnutia napadnutého podaným rozkladom. Pritom Banková rada Národnej banky Slovenska ako príslušný druhostupňový orgán v druhostupňovom konaní o podanom rozklade takto

r o z h o d l a :

Banková rada Národnej banky Slovenska podľa § 32 ods. 2 zákona o dohľade nad finančným trhom **m e n í** výrok prvostupňového rozhodnutia Národnej banky Slovenska, útvaru dohľadu nad finančným trhom sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-077-996 zo dňa 18. 12. 2017 tak, že znenie I. a II. časti výroku sa mení (upravuje) takto:

„Národná banka Slovenska – podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. a) a c) v spojení s § 35h ods. 1, 3 a 5 a § 35e ods. 1 písm. b) zákona o dohľade nad finančným trhom (*zákon č. 747/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov*) – ukladá sankcie spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s. [IČO: 31320155; sídlo: Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava 25; *d'alej tiež len „účastníčka konania“*, „VÚB banka“ alebo „spoločnosť Všeobecná úverová banka“] ako

právnej nástupkyňi (od 1. 1. 2018) po rozdelení a následným zlúčením zaniknutej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. [IČO: 35923130; naposledy sídlom: Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok] patriacej medzi dohliadané subjekty v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov, a to:

I. u k l a d á účastníčke konania pokutu vo výške 10 000 eur (slovom: desaťtisíc eur) podľa § 35f ods. 1 písm. a) v spojení s § 35h ods. 1 a 3 zákona o dohľade nad finančným trhom za porušenie práv finančných spotrebiteľov a za porušenie povinnosti v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov podľa osobitných predpisov účinných v čase vzniku porušenia v období od 4. 9. 2015 do 20. 10. 2015, ktoré zistila Národná banka Slovenska, útvar dohľadu nad finančným trhom vykonaným dohľadom na mieste nad činnosťou spoločnosti Consumer Finance za obdobie od 14. 10. 2015 do 2. 1. 2017, a to za porušenia:

1. **ustanovení § 7 ods. 1 v spojení s § 7 ods. 15 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení účinnom v čase porušenia tým, že účastníčka konania pred uzavretím zmlúv o spotrebiteľských úveroch porušila povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď:

1.1. účastníčka konania prostredníctvom osôb oprávnených konať za účastníčku konania a ani iným spôsobom nezistovala riadne a nepreverila skutočnú výšku príjmov a výdavkov žiadateľa o spotrebiteľský úver, konkrétne:

- a) v rámci kontrolného zaobstarávania finančnej služby navštívil XXXXX XXXXX (člen dohliadacieho tímu) na základe inštrukcií operátora infolinky účastníčky konania dňa 19. 10. 2015 pobočku Quatro finančný dom, Bory Mall Bratislava, kde počas rokovania o uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere s osobou oprávnenou konať za účastníčku konania, a to so zástupkyňou spoločnosti KT FINANCE, s.r.o., [IČO: 47533862; naposledy sídlom: Karpatská 3256/15, 058 01 Poprad] vykonávajúcej pre účastníčku konania finančné sprostredkovanie podľa zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „zákon o finančnom sprostredkovaní“), pani XXXX XXXXXX (ďalej len „sprostredkovateľka 1“), boli od XXXXX XXXXXXXX (člena dohliadacieho tímu) vyžiadané aktuálne údaje, ktoré boli priamo zadávané do systému (rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, zamestnanie, čistý mesačný príjem, náklady na iné finančné produkty, iné výdavky), všetky tieto informácie podával menovaný XXXXX XXXXX (člen dohliadacieho tímu) ústne s tým, že
- sprostredkovateľka 1 od menovaného (člena dohliadacieho tímu) nežiadala predloženie dokladov preukazujúcich jeho tvrdenia o príjme ani iným spôsobom predmetné informácie o príjme nepreverila a zároveň
 - sprostredkovateľka 1 sama vo vzťahu k iným mesačným výdavkom uviedla sumu 50 eur s vyjadrením „nech to prejde ďalej“, napriek tomu, že menovaný (člen dohliadacieho tímu) uviedol, že jeho iné mesačné výdavky sú vo výške 80 eur;

prítom následne dňa 19. 10. 2015 aj skutočne došlo k uzatvoreniu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 60248169 medzi účastníčkou konania a XXXXX XXXXX (členom dohliadacieho tímu), a to bez toho, aby účastníčka konania prostredníctvom sprostredkovateľky 1, alebo iným spôsobom preverila údaj

o príjme a o iných mesačných výdavkoch menovaného (člena dohliadacieho tímu).

b) v rámci kontrolného zaobstarávania finančnej služby dňa 19. 10. 2015 pani XXXX XXXXX (členka dohliadacieho tímu), zavolala na infolinku dohliadaného subjektu, kde na základe inštrukcií od operátora infolinky dostala kontakt na obchodného zástupcu v Dunajskej Strede, kam sa dňa 20. 10. 2015 dostavila do kancelárie na adrese Korzo Bélu Bartóka 788/1, 929 01 Dunajská Streda, kde počas rokovania o uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere s osobou oprávnenou konať za účastníčku konania, a to so zástupkyňou spoločnosti Almási spol. s r.o. [IČO: 36717631; sídlo: Lidér Tejed 30, 929 01 Povoda] vykonávajúcej pre účastníčku konania finančné sprostredkovanie podľa zákona o finančnom sprostredkovaní, pani XXXX XXXXXX (ďalej len „sprostredkovateľka 2“), uvádzala menovaná XXXX XXXXX (členka dohliadacieho tímu) informácie o svojich príjmoch a výdavkoch s tým, že

– sprostredkovateľka 2 pri vyplňovaní žiadosti o spotrebiteľský úver sama uviedla: „SIPO, náklady na také dám 60, niečo musím tam dať“ a v súvislosti s uvedeným ďalej nič neoverovala;

prítom následne dňa 20. 10. 2015 aj skutočne došlo k uzatvoreniu Zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 6600503817 medzi účastníčkou konania a XXXX XXXXX (členkou dohliadacieho tímu), a to bez toho, aby účastníčka konania prostredníctvom sprostredkovateľky 2, alebo iným spôsobom preverila údaj o iných mesačných výdavkoch menovanej (členky dohliadacieho tímu).

1.2. účastníčka konania poskytla spotrebiteľský úver spotrebiteľom, u ktorých výška mesačnej splátky poskytnutého spotrebiteľského úveru prevýšila disponibilný príjem žiadateľa, konkrétne:

– v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 6590503247 zo dňa 16. 9. 2015 uzatvorenej so spotrebiteľom XXXXX XXXXXX,

– v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 60461613 zo dňa 17. 9. 2015 uzatvorenej so spotrebiteľkou XXXX XXXXX.

2. **ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov** tým, že účastníčka konania sa v zmluvách o spotrebiteľskom úvere dopustila použitia neprijateľnej podmienky podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), a to konkrétne časti zmluvnej podmienky uvedenej v čl. IX ods. 11 bode 11.2 druhej vete

– Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 60248169 zo dňa 19. 10. 2015 uzatvorenej s XXXXXX XXXXXX (členom dohliadacieho tímu) v rámci kontrolného zaobstarávania finančných služieb,

– Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 39768220 zo dňa 21. 9. 2015 uzatvorenej so spotrebiteľkou XXXXXX XXXXXX,

– Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 60461613 zo dňa 17. 9. 2015 uzatvorenej so spotrebiteľkou XXXX XXXXX,

v zmysle ktorej: „Oznámenia zasielané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy... sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti Spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel.“;

prítom účastníčka konania je povinná uloženú pokutu, ktorej výnos je príjmom štátneho rozpočtu SR, zaplatiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na príslušný účet Úradu vládneho auditu vedený v Štátnej pokladnici;

a zároveň súbežne

II. ukladá z á k a z účastníčke konania podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. c) v spojení s § 35e ods. 1 písm. b) a § 35h ods. 1 a 5 zákona o dohľade nad finančným trhom **používať v zmluvách o spotrebiteľskom úvere neprijateľnú podmienku v neprospech finančného spotrebiteľa**, a to časť zmluvnej podmienky citovanej nižšie v tomto výroku a uvedenej v čl. IX ods. 11 bode 11.2 druhej vete

- Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 60248169 zo dňa 19. 10. 2015 uzatvorenej s XXXXXXX XXXXXX (členom dohľadacieho tímu) v rámci kontrolného zaobstarávania finančných služieb,
- Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 39768220 zo dňa 21. 9. 2015 uzatvorenej so spotrebiteľkou XXXXX XXXXXXX,
- Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 60461613 zo dňa 17. 9. 2015 uzatvorenej so spotrebiteľkou XXXX XXXXX,

v takomto znení: *„Oznámenia zasielané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy... sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti Spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel.“;*

Zároveň Banková rada Národnej banky Slovenska rozklad zo dňa 12. 1. 2018, ktorý ako účastníčka konania podala spoločnosť Všeobecná úverová banka [IČO: 31320155; sídlo: Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava 25], **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

Útvar dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska (*d'alej tiež len „útvar dohľadu NBS“ alebo „prvostupňový útvar dohľadu“*) v súlade s § 6 zákona o dohľade vydal poverenie č. OFS-11658/2015 zo dňa 13. 10. 2015 doplnené poverením č. OFS-12027/2015 zo dňa 21. 10. 2015 (*d'alej spolu tiež len „poverenia NBS“*), na základe ktorých poverení zamestnanci Národnej banky Slovenska z útvaru dohľadu NBS a prizvané osoby (*d'alej tiež len „poverení členovia dohľadacieho tímu“*) v období od 14. 10. 2015 do 20. 10. 2015 vykonali dohľad na mieste nad činnosťou spoločnosti Consumer Finance. Predmetom vykonaného dohľadu na mieste bol dohľad nad činnosťou spoločnosti Consumer Finance ako veriteľom v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a iných úverov v súvislosti s dodržiavaním ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (*d'alej tiež len „zákon o ochrane spotrebiteľa“*), zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*d'alej tiež len „zákon o spotrebiteľských úveroch“*), zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona o finančnom sprostredkovaní a ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), a to najmä vo vzťahu k poskytovaniu predzmluvných informácií, uzatváraniu zmlúv o spotrebiteľských úveroch a k neprijateľným zmluvným podmienkam v zmluvách o spotrebiteľských úveroch.

Dňom začatia dohľadu na mieste bolo – v zmysle ustanovenia § 8 ods. 1 druhej vety zákona o dohľade – vyplnenie online žiadosti o pôžičku pod utajenou identitou dňa 14. 10. 2015 na <http://www.slovenska.pozicovna.sk/vybaveniepozisky?pozicka=najlahsia-pozicka> prostredníctvom online formulára zverejneného na webovom sídle spoločnosti Consumer Finance. Útvar dohľadu NBS v súlade s ustanovením § 8 ods. 2 písm. f) zákona o dohľade vykonal päť kontrolných zaobstarávaní finančných služieb, ktorých obsahom bolo rokovanie o uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom v prípade dvoch rokovaní o uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere došlo k uzatvoreniu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 60248169 zo dňa 19. 10. 2015 medzi spoločnosťou Consumer Finance a XXXXX XXXXXX (členom dohliadacieho tímu) a Zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 6600503817 zo dňa 20. 10. 2015 medzi spoločnosťou Consumer Finance a XXXXX XXXXXX (členkou dohliadacieho tímu).

Útvar dohľadu NBS listom NBS č. OFS-11658/2015 zo dňa 6. 11. 2015 (*doručeným spoločnosti Consumer Finance dňa 16. 11. 2015*) oznámil spoločnosti Consumer Finance začatie dohľadu na mieste podľa § 8 ods. 1 zákona o dohľade a predložil jej poverenia NBS na výkon dohľadu. Útvar dohľadu NBS zároveň oznámil spoločnosti Consumer Finance termín osobnej návštevy členov dohliadacieho tímu v rámci dohľadu na mieste v sídle spoločnosti Consumer Finance. Súčasne požiadal spoločnosť Consumer Finance podľa § 8 ods. 2 písm. b) a d) zákona o dohľade o súčinnosť pri výkone dohľadu na mieste a o poskytnutie dokladov, písomností a informácií potrebných pre výkon dohľadu na mieste prostredníctvom elektronickej komunikácie v termíne do 20. 11. 2015.

Poverení členovia dohliadacieho tímu sa dostavili v dňoch 7. 12. 2015 – 8. 12. 2015 do sídla spoločnosti Consumer Finance za účelom podania ústnych vyjadrení zástupcov spoločnosti Consumer Finance k predmetu dohľadu. Poverení členovia dohliadacieho tímu si počas osobnej návštevy vyžiadali zmluvnú dokumentáciu spoločnosti Consumer Finance týkajúcu sa niektorých spotrebiteľských úverov, ktorú následne preskúmali, pritom analyzovali interné predpisy spoločnosti Consumer Finance, jej zmluvné vzťahy a kládli otázky zástupcom spoločnosti Consumer Finance. Z osobnej návštevy vyhotovili poverení členovia dohliadacieho tímu dňa 8. 12. 2015 úradný záznam, ktorý je súčasťou dohľadového spisu č. OFS-11658/2015 (na čísle listu 133 až 156).

Útvar dohľadu NBS listom NBS č. OFS-11658/2015 zo dňa 8. 2. 2016 (*odoslaný spoločnosti Consumer Finance elektronicou formou dňa 8. 2. 2016*) požiadal spoločnosť Consumer Finance o zaslanie doplňujúcich dokumentov a vyjadrení v lehote 5 pracovných dní od doručenia žiadosti v elektronickej forme. Spoločnosť Consumer Finance požiadala elektronicou formou dňa 8. 2. 2016 útvar dohľadu NBS o predĺženie lehoty na zaslanie požadovaných dokumentov do 19. 2. 2016. Útvar dohľadu NBS žiadosti spoločnosti Consumer Finance vyhovel. Spoločnosť Consumer Finance zaslala dňa 18. 2. 2016 útvaru dohľadu NBS požadované dokumenty.

Útvar dohľadu NBS v rámci dohľadu na mieste v spoločnosti Consumer Finance zistil skutočnosti svedčiace o porušovaní ustanovení § 7 ods. 1 v spojení s § 7 ods. 15 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch účinných v čase porušenia, ktoré spočívajú v tom, že spoločnosť Consumer Finance pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere porušila povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď v rozpore s odbornou starostlivosťou nezisťovala riadne skutočnú výšku príjmov spotrebiteľa, pričom vo vzťahu k jeho výdavkom svojvoľne moderovala spotrebiteľom uvedenú sumu na dosiahnutie priaznivej finančnej situácie spotrebiteľa pre poskytnutie spotrebiteľského úveru. Táto skutočnosť je zrejماً z dohľadu na mieste vykonaného pod utajenou identitou poverenými členmi dohliadacieho tímu – XXXXXXXX XXXXXX

a XXXX XXXXX. Zároveň spoločnosť Consumer Finance porušila povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď poskytla spotrebiteľský úver spotrebiteľom, u ktorých výška mesačnej splátky poskytnutého spotrebiteľského úveru prevýšila ich disponibilný príjem, a to v prípade spotrebiteľa XXXX XXXX XXXXX a spotrebiteľky XXXX XXXXX. Vzhľadom na skutočnosť, že povinnosťou veriteľa pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere je posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi, útvár dohľadu NBS konštatoval, že takéto konanie spoločnosti Consumer Finance ako veriteľa v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a iných úverov je v rozpore s ustanoveniami § 7 ods. 1 v spojení s § 7 ods. 15 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch [s účinnosťou zákona č. 299/2016 Z. z. od 1. 1. 2017 sa § 7 ods. 15 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch stal § 7 ods. 17 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch].

Útvár dohľadu NBS v rámci dohľadu na mieste v spoločnosti Consumer Finance taktiež zistil skutočnosti svedčiace o porušovaní ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa. Spoločnosť Consumer Finance používala vo vzťahu k spotrebiteľom ňou pripravenú zmluvnú dokumentáciu formulárového typu, a to zmluvu o spotrebiteľskom úvere, kde v čl. IX ods. 11 bode 11.2 druhej vete uvádzala zmluvnú podmienku, v zmysle ktorej: „*Oznámenia zasielané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy... sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti Spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel.*“. Takáto zmluvná podmienka je v rozpore s § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov). Útvár dohľadu NBS preto konštatoval, že je neprijateľná podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočívajúcu v tom, že sa neprimerane odchyľuje od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Spoločnosť Consumer Finance sa používaním tejto časti zmluvnej podmienky v zmluve o spotrebiteľskom úvere dopustila porušenia ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorej nesmie predávajúci používať neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

O dohľade na mieste vykonanom v spoločnosti Consumer Finance bol vyhotovený „*Protokol o vykonanom dohľade na mieste nad spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. OFS-11658/2015*“ zo dňa 22. 8. 2015 (*d'alej tiež len „protokol o dohľade“*) v súlade s ustanoveniami § 8 ods. 3 písm. c) a § 10 zákona o dohľade, ktorý je súčasťou dohľadového spisu č. OFS-11658/2015 (na čísle listu 959 až 994). Tento protokol o dohľade bol spoločnosti Consumer Finance doručený dňa 31. 8. 2016. Útvár dohľadu NBS určil spoločnosti Consumer Finance lehotu 30 kalendárnych dní od doručenia protokolu o dohľade na predloženie písomných námietok proti údajom uvedeným v tomto protokole. Spoločnosť Consumer Finance doručila útvaru dohľadu NBS dňa 30. 9. 2016 písomné námietky proti údajom uvedeným v protokole o dohľade. Dohľad na mieste vykonaný v spoločnosti Consumer Finance sa zo zákona (*ex lege*) skončil dňa 2. 1. 2017 doručením „*Oznámenia o skončení dohľadu na mieste*“ zo dňa 28. 12. 2016 spoločnosti Consumer Finance podľa ustanovenia § 10 ods. 5 zákona o dohľade, ktorého prílohou bolo aj „*Oznámenie o výsledku preverenia písomných námietok proti údajom uvedeným v Protokole o vykonanom dohľade na mieste nad spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., č. OFS-11658/2015*“.

Prvostupňový útvár dohľadu NBS listom č. NBS1-000-007-300, 100-000-023-353 zo dňa 13. 2. 2017 (*ktorý bol spoločnosti Consumer Finance doručený 17. 2. 2017*) oznámil spoločnosti Consumer Finance – *podľa ustanovení § 29 ods. 1 v spojení s § 16 ods. 1 a 2*

zákona o dohľade – začatie konania o uložení pokuty, opatrenia na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov, zákazu používať nekalú obchodnú praktiku a neprijateľnú podmienku podľa § 35f ods. 1 písm. a) až c) zákona o dohľade a o uložení pokuty podľa § 23 ods. 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to za zistené nedostatky v jej činnosti v období od 4. 9. 2015 do 20. 10. 2015 spočívajúce v porušení práv finančného spotrebiteľa a v porušení povinnosti v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov podľa osobitných predpisov účinných v čase vzniku porušenia. Zároveň bola spoločnosť Consumer Finance predmetným listom vyzvaná, aby sa vyjadrila k dôvodom začatého konania, a to v lehote 30 kalendárnych dní odo dňa doručenia tejto výzvy.

Spoločnosť Consumer Finance sa listom zo dňa 20. 3. 2017 (*doručeným útvaru dohľadu NBS dňa 21. 3. 2017*) vyjadrila k jednotlivým porušeniam, pre ktoré bolo voči nej začaté konanie o uložení sankcie. Pritom uviedla, aké konkrétne opatrenia prijala v súvislosti s vytýkanými porušeniami.

Prvostupňový útvar dohľadu v súlade s ustanovením § 26 zákona o dohľade následne vyzval spoločnosť Consumer Finance listom č. NBS1-000-007-300, 100-000-030-692 zo dňa 23. 3. 2017 (*doručeným spoločnosti Consumer Finance dňa 29. 3. 2017*) na oboznámenie sa so spisovým (dôkazovým) podkladom k prvostupňovému konaniu, ako aj na písomné vyjadrenie sa k nemu v lehote 5 pracovných dní odo dňa oboznámenia sa s týmto spisovým podkladom. Spoločnosť Consumer Finance sa so spisovým podkladom (dôkazovým) k prvostupňovému konaniu oboznámila 6. 4. 2017, o čom bola vyhotovená zápisnica. Spoločnosť Consumer Finance v rámci oboznámenia sa so spisovým podkladom predložila útvaru dohľadu NBS nepodpísanú verziu interného dokumentu – Smernica č. 005/SM/2017 verzia 1 s názvom *Zásady posudzovania schopnosti splácať spotrebiteľský úver*. Dňa 13. 4. 2017 bolo útvaru dohľadu NBS doručené vyjadrenie spoločnosti Consumer Finance k spisovému podkladu k prvostupňovému konaniu, ktorým zároveň predložila útvaru dohľadu NBS podpísaný originál interného dokumentu – Smernica č. 005/SM/2017 verzia 1 s názvom *Zásady posudzovania schopnosti splácať spotrebiteľský úver*. Pritom spoločnosť Consumer Finance oznámila útvaru dohľadu NBS, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie spisového podkladu k prvostupňovému konaniu.

Prvostupňový útvar dohľadu listom č. NBS1-000-007-300, 100-000-043-081 zo dňa 5. 6. 2017 (*doručeným spoločnosti Consumer Finance dňa 12. 6. 2017*) upovedomil spoločnosť Consumer Finance o doplnení spisového podkladu k prvostupňovému konaniu o informatívny výpis o spoločnosti Consumer Finance získaný z webovej stránky www.finstat.sk a o možnosti sa k tomuto doplneniu spisového podkladu vyjadriť v lehote 5 pracovných dní od doručenia predmetného listu prvostupňového útvaru dohľadu. Spoločnosť Consumer Finance sa k uvedenému doplneniu spisového podkladu v lehote určenej prvostupňovým útvarom dohľadu nevyjadrila.

V súvislosti s vyjadrením spoločnosti Consumer Finance k začatému konaniu vyzval prvostupňový útvar dohľadu listom sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-056-655 zo dňa 22. 8. 2017 (*doručeným spoločnosti Consumer Finance dňa 28. 8. 2017*) spoločnosť Consumer Finance na doplnenie dokazovania podporujúceho jej tvrdenia k porušeniu uvedenému v bode 2 v liste, ktorým jej oznámil začatie konania o uložení sankcie. Pritom určil spoločnosti Consumer Finance lehotu na doplnenie dokazovania 15 kalendárnych dní od doručenia predmetnej výzvy. Spoločnosť Consumer Finance doručila prvostupňovému útvaru dohľadu dňa 14. 9. 2017 list „Vyjadrenie k výzve na doplnenie dokazovania zo dňa 22. 8. 2017“ vrátane príloh. Na základe predložených listinných dôkazov vyzval prvostupňový útvar dohľadu opätovne spoločnosť Consumer Finance o doplnenie dokazovania podporujúceho jej tvrdenia listinnými dôkazmi týkajúcimi sa obdobia

od 4. 9. 2015 do 20. 10. 2015 (*list prvostupňového útvaru dohľadu č. NBS1-000-007-300, 100-000-061-726 zo dňa 21. 9. 2017 doručený spoločnosti Consumer Finance dňa 2. 10. 2017*), a to v lehote 5 pracovných dní od doručenia tejto opätovnej výzvy na doplnenie dokazovania. Spoločnosť Consumer Finance požiadala dňa 9. 10. 2017 elektronickou formou prvostupňový útvar dohľadu o predĺženie lehoty na doplnenie dokazovania o ďalších 5 pracovných dní a zároveň predložila prvostupňovému útvaru dohľadu dva listinné dôkazy v elektronickej forme. Prvostupňový útvar dohľadu odpoveďou z 11. 10. 2017 (*doručenou spoločnosti Consumer Finance elektronicky dňa 11. 10. 2017 a poštou dňa 20. 10. 2017*) vyhovel žiadosti spoločnosti Consumer Finance o predĺženie lehoty na doplnenie dokazovania a oznámil jej, ktoré listinné dôkazy boli založené do spisového podkladu k prvostupňovému konaniu od oboznámenia sa spoločnosti Consumer Finance so spisovým (dôkazovým) podkladom k prvostupňovému konaniu dňa 6. 4. 2017. Súčasne upovedomil spoločnosť Consumer Finance o možnosti opätovne sa oboznámiť so spisovým podkladom k prvostupňovému konaniu dňa 24. 10. 2017 o 13.00 h a o možnosti opätovne sa písomne k nemu vyjadriť v lehote 5 pracovných dní od oboznámenia sa s týmto spisovým podkladom.

Spoločnosť Consumer Finance doručila dňa 18. 10. 2017 prvostupňovému útvaru dohľadu vyjadrenie k výzve na opätovné doplnenie dokazovania vrátane listinných dôkazov preukazujúcich jej tvrdenia, pričom v predmetnom vyjadrení zároveň uviedla, že nevyužije právo na opätovné oboznámenie sa so spisovým podkladom k prvostupňovému konaniu a ani možnosť sa opätovne písomne k nemu vyjadriť.

Prvostupňovým rozhodnutím Národnej banky Slovenska sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-077-996 zo dňa 18. 12. 2017 (*d'alej tiež len „prvostupňové rozhodnutie NBS“*) rozhodol útvar dohľadu NBS tak, že spoločnosti Consumer Finance uložil podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. a) v spojení s § 35h ods. 1 a 3 zákona o dohľade pokutu 10 000 eur (slovom: desaťtisíc eur) za porušenie práv finančného spotrebiteľa a porušenie povinnosti v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov podľa osobitných predpisov účinných v čase vzniku porušenia, ktoré sú uvedené a vymedzené v I. časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS a súbežne zakázal spoločnosti Consumer Finance podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. c) v spojení s § 35h ods. 1 a 5 zákona o dohľade používať neprijateľnú podmienku uvedenú a vymedzenú v II. časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS. Zároveň útvar dohľadu NBS podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. d) zákona o dohľade zastavil prvostupňovým rozhodnutím NBS konanie o uložení sankcie v jeho zvyšku, keďže v rámci prvostupňového konania sa preukázalo, že odpadol dôvod konania začatého z podnetu Národnej banky Slovenska pre dve porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa uvedené a vymedzené v III. časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS. Pritom predmetné prvostupňové rozhodnutie NBS zo dňa 18. 12. 2017 bolo spoločnosti Consumer Finance doručené 28. 12. 2017.

Právna nástupkyňa spoločnosti Consumer Finance, spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. [IČO: 31320155; sídlo: Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava 25; *d'alej tiež len „právna nástupkyňa spoločnosti Consumer Finance“ alebo „VÚB banka“*], podala proti vydanému prvostupňovému rozhodnutiu NBS v zákonom ustanovenej lehote rozklad zo dňa 12. 1. 2018, ktorý bol Národnej banke Slovenska doručený 12. 1. 2018. V tomto rozklade z 12. 1. 2018 oznámila Národnej banke Slovenska, že dňom 1. 1. 2018 došlo k výmazu spoločnosti Consumer Finance z obchodného registra Slovenskej republiky. Dôvodom výmazu bolo zrušenie spoločnosti Consumer Finance bez likvidácie formou rozdelenia a následného zlúčenia s VÚB bankou a spoločnosťou VÚB Leasing, a. s. [IČO: 31318045; sídlo: Mlynské nivy 1, P. O. BOX 5, 820 05 Bratislava; *d'alej tiež len „spoločnosť VÚB Leasing“*] podľa ustanovení § 69 ods. 9 a § 218m Obchodného zákonníka (zákona

č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov), ku ktorému došlo s účinnosťou od 1. 1. 2018. VÚB banka zároveň v podanom rozklade z 12. 1. 2018 uviedla, že v tomto sankčnom konaní sa dňom 1. 1. 2018 stala právnou nástupkyňou spoločnosti Consumer Finance.

VÚB banka (účastníčka konania) v podanom rozklade napáda I. časť výroku prvostupňového rozhodnutia NBS, a to výšku uloženej pokuty a porušenie ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa uvedené v I. časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS, v bode 2, ktoré spočíva v použití neprijateľnej podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zároveň napáda aj II. časť výroku prvostupňového rozhodnutia NBS, ktorým prvostupňový útvar dohľadu zakázal spoločnosti Consumer Finance takúto neprijateľnú podmienku používať. V tomto rozklade z 12. 1. 2018 tvrdí, že prvostupňové rozhodnutie NBS vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže Národná banka Slovenska síce na právne posúdenie preskúmvanej zmluvnej podmienky aplikovala správnu normu (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka), avšak obsah tejto právnej normy interpretovala nesprávne, v dôsledku čoho nesprávne aplikovala § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 35f ods. 1 písm. c) zákona o dohľade.

Účastníčka konania svojím rozkladom žiada Národnú banku Slovenska, aby konanie v I. časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS, konkrétne rozkladom napadnutom bode 2 týkajúcom sa porušenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré spočíva v použití neprijateľnej podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v II. časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS, ktorým prvostupňový útvar dohľadu podľa § 35f ods. 1 písm. c) v spojení s § 35h ods. 1 a 5 zákona o dohľade zakázal spoločnosti Consumer Finance používať neprijateľnú podmienku, zastavila podľa § 22 ods. 1 písm. d) zákona o dohľade, keďže podľa účastníčky konania nebol daný dôvod na začatie konania. Vzhľadom na zastavenie konania preto účastníčka konania podaným rozkladom žiada Národnú banku Slovenska, aby I. časť výroku prvostupňového rozhodnutia NBS týkajúcu sa výšky uloženej pokuty zmenila tak, že ju zníži.

Účastníčka konania v rozklade z 12. 1. 2018 vo všeobecnosti tvrdí, že výklad prvostupňového útvaru dohľadu, ktorým posúdil zmluvné ustanovenie v znení: „*Oznámenia zasielané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy... sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti Spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel.*“ ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve smeruje k nesprávnemu záveru o požiadavke faktického (reálneho prevzatia) zásielky jej adresátom. Účastníčka konania v rozklade opakovane zdôrazňuje, že v zmysle § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa vyžaduje iba skutočnosť, že spotrebiteľ mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky bez ohľadu na to, či sa s ňou aj skutočne oboznámi, pričom sa snaží znenie posudzovanej zmluvnej podmienky vykladať tak, že predmetná zmluvná podmienka predpokladá doručovanie do dispozičnej sféry vplyvu spotrebiteľa ako adresáta a zakladá len tzv. vyvrátiteľnú právnu domnienku „doručenia písomnosti“ (s odkazom na slovné spojenie „*sa považujú za doručené*“), a preto nie je neprijateľná. Zároveň účastníčka konania upozorňuje na také potenciálne prípady, kedy porušením právnej povinnosti zo strany spotrebiteľa nahlásiť zmenu pobytu, prípadne aktuálnu korešpondenčnú adresu, je účastníčke konania ako veriteľke znemožnený výkon jej práv v súvislosti s uzavretou zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

Podľa právneho názoru účastníčky konania uložil prvostupňový útvar dohľadu v rozpore so zásadou legality sankciu spoločnosti Consumer Finance za to, že uzatvorila so spotrebiteľmi posudzovanú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve v súlade s § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom spoločnosť Consumer Finance aplikovaním

preskúmaného znenia predmetnej zmluvnej podmienky konala v súlade so znením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo samotný prvostupňový útvar dohľadu vo svojom rozhodnutí (sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-077-996 zo dňa 18. 12. 2017), na strane 17, údajne podporil argumentáciou prostredníctvom rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 129/2010 z 28. 1. 2011. Z uvedeného vyplýva, že ak je niektorá zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve uzavretá v súlade s Občianskym zákonníkom, nemôže podľa účastníčky konania ísť výkladom „*a contrario*“ o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ako nesprávne skonštatoval prvostupňový útvar dohľadu v predmetnom prvostupňovom rozhodnutí NBS. Preto zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve uzavretá v súlade s Občianskym zákonníkom nemôže spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Účastníčka konania ďalej v podanom rozklade tvrdí, že prvostupňové rozhodnutie NBS vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže prvostupňový útvar dohľadu síce na právne posúdenie preskúmanej zmluvnej podmienky aplikoval správnu právnu normu (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka), avšak jej obsah spolu interpretoval nesprávne. V dôsledku tejto skutočnosti prvostupňový útvar dohľadu aj nesprávne aplikoval § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 35f ods. 1 písm. c) zákona o dohľade nad finančným trhom. V tejto súvislosti poukazuje účastníčka konania na rozhodnutie (uznesenie) Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 129/2010 z 28. 1. 2011, v zmysle ktorého „*Pri interpretácii § 712c ods. 3 Občianskeho zákonníka treba mať na zreteli právne účinky jednostranných adresných (adresovaných) právnych úkonov, ktoré vyplývajú z § 43a ods. 2 prvej vety a § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka; v zmysle týchto ustanovení prejav vôle vyjadrený jednostranným právnym úkonom pôsobí od doby, keď dôjde osobe, ktorej je určený. Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenie je, že adresát mal objektívnu možnosť sa s ňou oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručenie najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát má objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej (keď sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície). Voči prítomnej osobe (osobe priamo účastnej pri právnom úkone, ktorý realizuje druhá osoba) prejav vôle pôsobí ihneď. Neprítomnej osobe (osobe, s ktorou osoba, realizujúca právny úkon nie je v bezprostrednom styku) musí prejav vôle dôjsť; nemusí jej byť fakticky doručený (adresátom prevzatý). Prejav vôle dôjde neprítomnej osobe vtedy, keď sa ocitne vo sfére jej dispozície. Dôjdením do sféry dispozície možno rozumieť dôjdenie prejavu vôle do takej sféry, v rámci ktorej možno rozumne očakávať, že sa adresát s obsahom danej písomnosti oboznámi (môže objektívne oboznámiť). Posudzovanie situácie z objektívneho hľadiska posilňuje dobromyseľnosť i právnu istotu subjektov právnych vzťahov. K účinnému doručeniu neprítomnej osobe nie je nevyhnutné, aby sa adresát s prejavom vôle skutočne oboznámil, postačuje, že mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle.“*

Účastníčka konania tvrdí, že výklad predmetného ustanovenia by bez ďalšieho viedol k neudržateľnému stavu, keď by aj bezdôvodné (svojvoľné) odopretie prevzatia zásielky marilo výkon oprávnených práv a povinností subjektov zmluvného vzťahu. Podľa názoru súdnej praxe a v súlade s teoretickými poznatkami je prejav vôle voči neprítomnej osobe účinný od okamihu, keď sa dostane do sféry jej dispozície. Situácia sa, podľa tvrdenia účastníčky konania, posudzuje objektívne a ak sa preukáže, že adresát mal možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, dochádza k pôsobeniu tohto právneho úkonu voči adresátovi bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. To znamená, že od okamihu, keď mal adresát možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, začína plynúť napríklad lehota na

prijatie návrhu, a to aj v prípade, keď sa adresát vôbec neoboznámil s obsahom prejavu vôle. Účastníčka konania na podporu svojich tvrdení poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/473/2012 z 30. 8. 2013, ktorý v predmetnom rozhodnutí konštatuje, že *„Pojem „dôjsť“ je však širší ako pojem „doručenie“, preto i v súlade s ustálenou judikatúrou, stačí, ak sa návrh ocitne vo sfére ovládanej príjemcom, hoci príjemca o návrhu dosiaľ nevie (návrh je napr. obsiahnutý v liste uloženom v poštovej schránke) alebo sa s jeho obsahom doposiaľ neoboznámil.“*

Podľa účastníčky konania, je preskúmané ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere pre spotrebiteľa dokonca v určitom slova zmysle výhodnejšie ako samotná interpretácia ustanovenia § 45 Občianskeho zákonníka, keďže podľa uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 28. 1. 2011, v ktorom sa daný súd zaoberal výkladom § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, sa prejav vôle konajúceho považuje za doručený, keď mal adresát zásielky objektívnu možnosť sa so zásielkou oboznámiť (teda napríklad vhadením oznámenia od poštového doručovateľa do poštovej schránky adresáta s oznámením, že adresát si môže zásielku prevziať na pošte). Pritom preskúmané ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere údajne posúva tento moment fikcie doručenia až na moment, keď sa zásielka vráti späť adresátovi, a teda, podľa účastníčky konania, z temporálneho hľadiska týkajúceho sa nástupov účinkov fikcie doručenia je preskúmané ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere pre spotrebiteľa výhodnejšie ako zákonná fikcia uvedená v § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže moment nástupov účinkov fikcie doručenia posúva až na moment, kedy sa zásielka po uplynutí úložnej lehoty na pošte vráti odosielateľovi. V tejto súvislosti poukazuje účastníčka konania na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/473/2012 z 30. 8. 2013, podľa ktorého *„K účinnému doručeniu neprítomnej osobe nie je nevyhnutné, aby sa adresát s prejavom vôle skutočne oboznámil, postačuje, že mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle. V konkrétnom prípade mal žalovaný objektívnu možnosť sa s obsahom doporučenej zásielky, odoslanej žalobcom oboznámiť v deň, kedy mu bola zanechaná v poštovej schránke výzva na vyzdvihnutie zásielky. Skutočnosť, že si žalovaný v odbernej lehote zásielky nevyzdvihol, tak nemohla byť v žiadnom prípade na ujmu žalobcovi.“*

V rozklade účastníčka konania ďalej tvrdí, že žiadny výkon práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka). Ak spotrebiteľ, ako adresát zásielky dohliadaného subjektu, napríklad odcestuje na rok do cudziny a prestane splácať spotrebiteľský úver, nemalo by byť dohliadanému subjektu na ujmu, ak takýto hrubo nedbanlivý spotrebiteľ, ako adresát, zásielku neprevezme. Podľa jednej zo základných zásad právneho systému Slovenskej republiky *„vigilantibus iura scripta sunt“* (právo patrí bdelym) je rozumné očakávať aj od spotrebiteľa, ako adresáta zásielky, ktorý sa takto vzdávauje zo svojho bydliska, aby si tento zabezpečil buď preberanie pošty splnomocnenou osobou alebo informoval svojich zmluvných partnerov o jeho dlhodobej neprítomnosti a možnostiach kontaktovania, či doručovania dokumentov súvisiacich so spotrebiteľským úverom.

Účastníčka konania v podanom rozklade konštatuje, že samotné preskúmané ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere zakladá len tzv. vyvrátiteľnú právnu domnienku *„doručenia písomnosti“* (s odkazom na slovné spojenie *„sa považujú za doručené“*), ktorú je možné z objektívnych dôvodov vyvrátiť. Pritom, podľa účastníčky konania, môžu nastať dve možné situácie, buď platí skutočnosť, ktorej svedčí vyvrátiteľná domnienka za preukázanú, alebo vyšiel najavo jej opak (obsah domnienky bol vyvrátený dôkazom opaku). Aplikáciou § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka by sa v tomto prípade zásielka nepovažovala za doručení adresátovi, ktorý by bol v tom čase napríklad v kóme, resp. by bol neprítomný z iných objektívnych dôvodov. Podľa názoru účastníčky konania, by sa preukázaním takýchto skutočností vyvrátili právne účinky predmetnej vyvrátiteľnej domnienky doručenia

písomnosti.

Podľa tvrdení účastníčky konania, je zmluvnou povinnosťou spotrebiteľa oznámiť dohliadanému subjektu ako veriteľovi každú zmenu korešpondenčnej adresy a v prípade jej nesplnenia sa zhoršuje právne postavenie dohliadaného subjektu, pretože stráca akúkoľvek možnosť písomnej komunikácie so spotrebiteľom a ochrany svojich oprávnených práv a záujmov. V prípade, ak by mal byť právny názor prvostupňového útvaru dohľadu správny (v tom, že posudzované ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere je neplatným právnym úkonom z dôvodu jeho neprijateľnosti), výkladom *a contrario* by údajne bolo možné dospieť k záveru, že aj keby spotrebiteľ nezmenil korešpondenčnú adresu, iba by odstránil z bytového domu, kde má trvalý pobyt, menovku, vždy by sa písomnosť vrátila dohliadanému subjektu ako „adresát neznámy“, čím by bol znemožnený výkon práv účastníčky konania a neodôvodnene narušená rovnováha vo vzťahoch zmluvných strán. Účastníčka konania na podporu svojich tvrdení uvádza, že typickým príkladom znemožnenia výkonu práva (ukrátenia práv) účastníčky konania ako veriteľa je možnosť dohliadaného subjektu využiť právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru v prípade, ak spotrebiteľ hrubo porušuje svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V prípade absencie ustanovenia o fikcii doručenia v zmluve o spotrebiteľskom úvere v nadväznosti na porušenie povinnosti spotrebiteľa oznámiť veriteľovi aktuálnu korešpondenčnú adresu, by dohliadaný subjekt stratil akúkoľvek možnosť vyhlásiť okamžitú splatnosť spotrebiteľského úveru a bol by výkladom *ad absurdum* nútený uplatňovať si svoje nároky z nezaplatených splátok spotrebiteľského úveru na súde jednotlivo, zročnosťou každej jednotlivej nezaplatenej splátky, pretože v opačnom prípade, ak by dohliadaný subjekt bol nútený čakať na zročnosť všetkých splátok, mohli by byť niektoré splátky z dôvodu plynutia času už premlčané.

K uvedenému účastníčka konania dodáva, že skutočnosť, že sa písomnosť objektívne nedostala do sféry dispozície spotrebiteľa môže byť spôsobená tým, že adresát zmenil svoju adresu, alebo ak je trvalo neprítomný, pričom tieto skutočnosti bol spotrebiteľ ako klient VÚB banky povinný VÚB banke ako veriteľovi oznámiť. Preto skutočnosť, že sa písomnosť nedostala objektívne do dispozície adresáta je spôsobená výlučne porušením právnej povinnosti spotrebiteľa, pričom je nevyhnutné v danej otázke aplikovať právny princíp „*nemo turpitudinem suam allegare potest*“ (nikto nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho konania). Na základe uvedeného preto skutočnosť, že sa adresát, ako spotrebiteľ a klient VÚB banky, nezdržiava v mieste, ktoré ako posledné oznámil VÚB banke, v dôsledku čoho dôjde k aplikácii posudzovanej zmluvnej podmienky ako fikcie doručenia, nemôže spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ako adresáta. Podľa tvrdení účastníčky konania je primárnym dôvodom aplikácie daného ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo strany VÚB banky v konkrétnom prípade práve porušenie povinnosti spotrebiteľa nahlásiť zmenu jeho pobytu. Účastníčka konania je preto toho názoru, že posudzovaná zmluvná podmienka nie je neprijateľná podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Považuje preto prvostupňové rozhodnutie NBS v II. časti výroku, ktorým zakázal prvostupňový útvar dohľadu účastníčke konania takúto zmluvnú podmienku používať, za nezákonné. Účastníčka konania na podporu svojich tvrdení poukázala aj na niektoré iné súdne rozhodnutia uvedené v podanom rozklade.

Účastníčka konania celkovo svojím rozkladom žiada Národnú banku Slovenska, aby zastavila konanie podľa § 22 ods. 1 písm. d) zákona o dohľade v I. časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS, konkrétne v bode 2, týkajúcej sa použitia neprijateľnej podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorou porušila § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa a v II. časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS, ktorým podľa § 35f ods. 1 písm. c) v spojení s § 35h ods. 1 a 5 zákona o dohľade zakázal

prvostupňový útvar dohľadu účastníčke konania používanie neprijateľnej podmienky, keďže nebol daný dôvod na začatie konania. Vzhľadom na zastavenie konania v časti týkajúcej sa použitia neprijateľnej podmienky, žiada účastníčka konania Národnú banku Slovenska, aby uložení pokutu v I. časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS z uvedeného dôvodu primerane znížila.

Banková rada Národnej banky Slovenska (ďalej tiež len „Banková rada NBS“) v súlade s ustanovením § 32 ods. 1 zákona o dohľade uskutočnila druhostupňové konanie o podanom rozklade, pričom po preskúmaní napadnutého prvostupňového rozhodnutia NBS sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-077-996 zo dňa 18. 12. 2017 (*doručeného spoločnosti Consumer Finance dňa 28. 12. 2017*), včasného rozkladu účastníčky konania zo dňa 12. 1. 2018 (*doručeného do Národnej banky Slovenska dňa 12. 1. 2018*) a celého spisového materiálu (spisového dôkazového podkladu) k danej veci, ako aj na základe skutočností všeobecne známych a skutočností známych Národnej banke Slovenska z jej činnosti, ktoré netreba dokazovať (*podľa ustanovení § 24 ods. 4 zákona o dohľade*), zistila skutočnosti uvedené v tomto rozhodnutí a dospela k nasledujúcim záverom:

Spoločnosti Consumer Finance ako veriteľovi v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a iných úverov bolo rozhodnutím Národnej banky Slovenska, útvaru dohľadu NBS č. ODB-6052-2/2015 z 28. 8. 2015 (právoplatným od 28. 8. 2015) udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov (ďalej tiež len „povolenie“), pričom výrok tohto rozhodnutia je zverejnený na oficiálnom webovom (*internetovom*) sídle NBS (<http://www.nbs.sk>), v sekcii „Dohľad nad finančným trhom“, v podsekcii „Výroky právoplatných rozhodnutí“ [<http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom-prakticke-informacie/vyroky-pravoplatnych-rozhodnuti>], v časti týkajúcej sa spoločnosti Consumer Finance <https://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom-prakticke-informacie/vyroky-pravoplatnych-rozhodnuti/rozhodnutia-detail/vyrok-rozhodnutia/_ec0eec83-9a86-4a57-af29-a50500ef870b>.

Spoločnosť Consumer Finance požiadala Národnú banku Slovenska listom zo dňa 14. 9. 2017 (*doručeným do Národnej banky Slovenska dňa 14. 9. 2017*), doplnený listom zo dňa 10. 10. 2017 (*doručeným do Národnej banky Slovenska dňa 11. 10. 2017*) o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 20d ods. 1 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch na zrušenie veriteľa, ktorý je právnickou osobou, z iného dôvodu ako pre odobratie povolenia. Dôvodom zrušenia spoločnosti Consumer Finance bolo jej rozdelenie a následné zlúčenie s VÚB bankou a spoločnosťou VÚB Leasing podľa § 69 ods. 9 a § 218m až § 218p Obchodného zákonníka (zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov). Rozhodnutím Národnej banky Slovenska sp. č. NBS1-000-016-138, č. z. 100-000-064-352 z 23. 10. 2017 (právoplatným od 30. 10. 2017) bol spoločnosti Consumer Finance udelený predchádzajúci súhlas na zrušenie veriteľa z iného dôvodu ako pre odobratie povolenia. Spoločnosť Consumer Finance bola s účinnosťou od 1. 1. 2018 v dôsledku rozdelenia a následného zlúčenia s VÚB bankou a so spoločnosťou VÚB Leasing zrušená bez likvidácie. Dňa 1. 1. 2018 došlo k výmazu spoločnosti Consumer Finance z Obchodného registra Slovenskej republiky. Túto skutočnosť uviedla samotná VÚB banka (účastníčka konania) v liste „Zmeny údajov zapisovaných o spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. v OR OS Prešov a OS BA I“ zo dňa 5. 1. 2018 (*doručeného do Národnej banky Slovenska dňa 11. 1. 2018*), v podanom rozklade zo dňa 12. 1. 2018 a je zrejmä aj z verejne dostupného internetového výpisu obchodného registra spoločnosti Consumer Finance.

Banková rada NBS uvádza, že vzhľadom na skutočnosť, že všetky práva a povinnosti spoločnosti Consumer Finance prešli 1. 1. 2018 na VÚB banku a na spoločnosť VÚB Leasing

ako nástupníckej spoločnosti, pričom VÚB banka (účastníčka konania) podala rozklad proti prvostupňovému rozhodnutiu NBS sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-077-996 zo dňa 18. 12. 2017, v ktorom uviedla, že sa od 1. 1. 2018 stala právnou nástupkyňou spoločnosti Consumer Finance v tomto konaní (prvostupňovom a aj druhostupňovom vedenom Národnou bankou Slovenska), prešla na VÚB banku aj zodpovednosť za správne delikty v oblasti finančného trhu spôsobené jej právnym predchodcom, spoločnosťou Consumer Finance, s čím je spojená legitimácia (spôsobilosť aj povinnosť) príslušného zodpovedného subjektu byť účastníkom konania vo veciach dohľadu z titulu nesenia existujúcej zodpovednosti príslušného subjektu za správny delikt v oblasti finančného trhu až do úplného uplynutia premlčacích lehôt (*pričom úplné uplynutie premlčacích lehôt by bolo zákonným dôvodom na zastavenie konania vedeného vo veci dohľadu proti príslušnému subjektu – účastníkovi konania*).

Národná banka Slovenska v rámci druhostupňového konania vyzvala účastníčku konania na oboznámenie sa so spisovým (dôkazovým) podkladom ku konaniu a na následné písomné vyjadrenie sa k nemu v lehote 5 pracovných dní odo dňa jej oboznámenia sa s týmto spisovým podkladom (*list sp. č. NBS1-000-024-396, č. z. 100-000-127-163 z 18. 9. 2018 doručený účastníčke konania dňa 24. 9. 2018*). Účastníčka konania listom „Žiadosť o zmenu termínu určeného pre oboznámenie sa so spisom zn. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-077-996“ zo dňa 25. 9. 2018 (*doručeným do Národnej banky Slovenska dňa 26. 9. 2018*) požiadala Národnú banku Slovenska o zmenu termínu oboznámenia sa so spisovým podkladom ku konaniu, a to na 9. 10. 2018 o 10.00 h. Národná banka Slovenska žiadosti účastníčky konania vyhovelá listom „Odpoveď na žiadosť o zmenu termínu pre účastníčku konania na oboznámenie sa so spisovým podkladom“ zo dňa 27. 9. 2018 (*doručeným účastníčke konania dňa 2. 10. 2018*). Splnomocnená zástupkyňa účastníčky konania sa po vzájomnej telefonickej dohode s Národnou bankou Slovenska oboznámila so spisovým podkladom ku konaniu dňa 10. 10. 2018, o čom bola spísaná zápisnica. Splnomocnená zástupkyňa účastníčky konania na oboznámení sa so spisovým podkladom ku konaniu vyhlásila, že do spisového podkladu k predmetnému konaniu nenavrhuje ďalšie doplnenia a ďalej sa k jeho obsahu vyjadrovať nebude.

Banková rada NBS sa v rámci druhostupňového konania zaoberala aj námietkou účastníčky konania o uložení sankcie v rozpore so zásadou legality. V tejto súvislosti Banková rada NBS dospela k nasledujúcim zisteniam a záverom.

Útvar dohľadu NBS v prvostupňovom rozhodnutí NBS posúdil a vyhodnotil podmienku používanú spoločnosťou Consumer Finance voči spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere, v čl. IX ods. 11 bode 11.2 druhej vete, v zmysle ktorej: „*Oznámenia zasielané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy... sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti Spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel.*“ za neprijateľnú a v rozpore so zákonom, keďže spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Posudzované zmluvné ustanovenie umožňovalo spoločnosti Consumer Finance, aby považovala za doručené aj také zásielky, ktoré obsahujú prejavy vôle podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka a s ktorých obsahom nemal spotrebiteľ objektívnu možnosť sa oboznámiť. Takto formulovaná zmluvná podmienka nerešpektuje požiadavky vyplývajúce z ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Útvar dohľadu NBS v prvostupňovom rozhodnutí NBS kládol dôraz na skutočnosť, že v zmysle posudzovaného zmluvného ustanovenia nie je pre účinky doručenia vylúčená okolnosť objektívnej nemožnosti oboznámenia sa spotrebiteľa so zásielkou, resp. že takto formulovaná zmluvná podmienka bez ďalšieho prezumuje doručenie oznámenia momentom,

kedy sa príslušné oznámenie zaslané spoločnosťou Consumer Finance na poslednú známu adresu spotrebiteľa vráti spoločnosti Consumer Finance ako nedoručené, a to bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ o zaslaní príslušného oznámenia dozvedel alebo nedozvedel, príp. mal objektívnu možnosť dozvedieť sa. Útvar dohľadu NBS preto poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 129/2010 z 28. 1. 2011, najmä na skutočnosť, že „*Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručeníu najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t. j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície...*“.

Banková rada NBS k uvedenému dodáva, že predmetná zmluvná podmienka, podľa ktorej by sa oznámenie považovalo za doručené spotrebiteľovi (klientovi) i keď sa o ňom nedozvedel, by požiadavku vyplývajúcu z § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka nespĺňala. Takáto zmluvná podmienka vystavuje spotrebiteľa (klienta) neprijateľnej fikcii doručenia poštovej zásielky, ktorá sa má považovať za doručeníu aj v prípade, ak sa spotrebiteľ (klient) z objektívnych dôvodov so zásielkou neoboznámi, pričom môže ísť o zásielku obsahujúcu pre spotrebiteľa (klienta) písomnosť podstatnú pre uplatnenie jeho práv. Podmienka je podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľná z dôvodu, že sa odchyľuje od § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Posudzovaná zmluvná podmienka je neprijateľná aj z dôvodu, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že mu upiera právo na riadne doručenie písomnosti. Spotrebiteľ (klient) preto nemá vedomosť o tom, kedy spoločnosť Consumer Finance daný úkon vykonala, dala písomnosť na poštovú prepravu, a preto nemôže ani v prípade dobrej viery z jeho strany splniť to, čo od neho spoločnosť Consumer Finance v danej písomnosti požaduje.

Útvar dohľadu NBS preto v súlade so zásadou legality správne posúdil a vyhodnotil v prvostupňovom konaní predmetnú zmluvnú podmienku ako neprijateľnú a prvostupňovým rozhodnutím NBS uložil spoločnosti Consumer Finance sankcie podľa § 35f ods. 1 písm. c) v spojení s § 35h ods. 1 a 5 zákona o dohľade.

Banková rada NBS sa tiež zaoberala námietkou účastníčky konania, že napadnuté prvostupňové rozhodnutie NBS vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a k námietke, že posudzované ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere je pre spotrebiteľa v určitom zmysle slova výhodnejšie ako samotná interpretácia § 45 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti Banková rada NBS dospela k nasledujúcim zisteniam a záverom.

Banková rada NBS sa nestotožňuje s tvrdením účastníčky konania, že prvostupňové rozhodnutie NBS vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v tom, že prvostupňový útvar dohľadu nesprávne interpretoval ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nesprávne aplikoval § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 35f ods. 1 písm. c) zákona o dohľade. Rovnako sa nestotožňuje ani s tvrdením účastníčky konania, že výklad predmetného zmluvného ustanovenia by bez ďalšieho viedol k neudržateľnému stavu, keď by aj bezdôvodné (svojvoľné) odopretie prevzatia zásielky marilo výkon oprávnených práv a povinností subjektov zmluvných vzťahov.

Zásadný rozdiel medzi doručovaním hmotnoprávnych úkonov a procesnoprávnym doručením spočíva v určení okamihu, kedy sa určitá písomnosť (zásielka) považuje za doručeníu, čo má zásadný vplyv na posudzovanie začiatku plynutia lehôt (napr. výpovednú dobu, prekluzívne lehoty atď.) a iných právnych skutočností. V procesnom práve sa preferuje skutočné prevzatie písomnosti adresátom a používa sa fikcia doručenia pre prípad neúspešného doručenia písomnosti. Režim doručovania hmotnoprávnych úkonov sa spravuje

ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, teda že sa dostane do sféry jeho dispozície. Slovné spojenie dostane sa do jeho dispozičnej sféry nemožno vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov. Je to objektívna možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom (spoznať jeho obsah). Rozhodujúce je objektívne hľadisko, t. j., ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Banková rada NBS poukazuje na to, že účastníčka konania v podanom rozklade cituje iba časť predmetného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 129/2010 z 28. 1. 2011, pričom zrejme vedome a zámerne v súvislosti s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka (§ 712c ods. 3, § 43a ods. 2 prvej vety a § 45 ods. 1) neuviedla (zamlčala) podstatnú skutočnosť, ktorú Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto svojom uznesení skonštatoval v texte za bodkočiarkou, že pri interpretácii požiadavky „o doručení“ písomného vyhlásenia podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka: **„interpretácia procesných predpisov neprichádza do úvahy, tak ako to správne poznamenal odvolací súd“**.

Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchylnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu (spotrebiteľovi) poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to bolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon (veriteľ) má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, ak sa adresát (spotrebiteľ) vyhýba prevzatiu zásielky, príp. zmarí jej doručenie (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Banková rada NBS týmto poukazuje práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta (spotrebiteľa), aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa (veriteľa) v tom zmysle, že ak sa adresát (spotrebiteľ) mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný.

Banková rada NBS nesúhlasí s tvrdením účastníčky konania, že posudzovaná zmluvná podmienka v znení *„Oznámenia zasielané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy... sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti Spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel.“* je pre spotrebiteľa v určitom slova zmysle výhodnejšia ako interpretácia § 45 Občianskeho zákonníka. Zo znenia predmetnej zmluvnej podmienky vyplýva skutočnosť, že bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ (klient) o zaslaní príslušného oznámenia (zásielky) dozvedel, považuje sa oznámenie za doručené momentom vrátenia zásielky spoločnosti Consumer Finance späť ako nedoručenej. Z tejto zmluvnej podmienky nevyplýva skutočnosť, že spotrebiteľ (klient) mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom oznámenia (zásielky), a preto nemôže byť takto formulovaná fikcia doručenia pre spotrebiteľa (klienta) výhodnejšia. Predmetná zmluvná podmienka tým, že nezohľadňuje objektívnu možnosť spotrebiteľa (klienta) oboznámiť sa s oznámením, je v rozpore s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Banková rada NBS sa zaoberala aj námietkou účastníčky konania, že žiadny výkon práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka), námietkou, že je zmluvnou povinnosťou spotrebiteľa oznámiť veriteľovi každú zmenu korešpondenčnej adresy, keďže v prípade jej nesplnenia sa zhoršuje právne postavenie

veriteľ'a v tom, že stráca akúkoľvek možnosť písomnej komunikácie so spotrebiteľ'om a námietkou, že dôvodom, prečo sa písomnosť objektívne nedostala do sféry dispozície spotrebiteľ'a môže byť spôsobená tým, že adresát zmenil svoju adresu, alebo bol trvalo neprítomný, pričom bol povinný veriteľ'ovi tieto skutočnosti oznámiť. V tejto súvislosti Banková rada NBS dospela k nasledujúcim zisteniam a záverom.

Účastníčka konania k svojim námietkám uvádza príklad, keď spotrebiteľ (adresát zásielky) odcestuje na rok do cudziny a prestane splácať spotrebiteľ'ský úver. Podľa tvrdení účastníčky konania by nemalo byť na ujmu dohliadanému subjektu, ak spotrebiteľ zásielku neprevezme, ani neoznámí dohliadanému subjektu uvedenú skutočnosť, nezabezpečí si preberanie pošty splnomocnenou osobou, ani neinformuje dohliadaný subjekt o dlhodobej neprítomnosti a o možnostiach kontaktovania. Preto skutočnosť, že sa písomnosť nedostala objektívne do dispozičnej sféry spotrebiteľ'a je, podľa účastníčky konania, spôsobená výlučne porušením právnej povinnosti spotrebiteľ'a, pričom je nevyhnutné v danej otázke aplikovať právny princíp „*nemo turpitudinem suam allegare potest*“ (nikto nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho konania). V prípade, ak by spotrebiteľ nezmenil korešpondenčnú adresu, iba by odstránil z bytového domu, kde má trvalý pobyt menovku, vždy by sa písomnosť vrátila dohliadanému subjektu ako „adresát neznámy“, čím by bol znemožnený výkon práv účastníčky konania a neodôvodnene narušená rovnováha vo vzťahoch zmluvných strán. Účastníčka konania tvrdí, že v dôsledku porušenia právnej povinnosti spotrebiteľ'a, nemôže posudzovaná zmluvná podmienka v podobe fikcie doručenia spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľ'a, ako adresáta. Zároveň v prípade absencie ustanovenia o fikcii doručenia v zmluve o spotrebiteľ'skom úvere v nadväznosti na porušenie povinnosti spotrebiteľ'a oznámiť veriteľ'ovi aktuálnu korešpondenčnú adresu, by veriteľ, podľa tvrdení účastníčky konania, údajne stratil akúkoľvek možnosť vyhlásiť okamžitú splatnosť spotrebiteľ'ského úveru.

Banková rada NBS k týmto námietkám účastníčky konania uvádza, že dispozičná sféra spotrebiteľ'a, ako adresáta zásielky, je vymedzená dohodnutým doručovacím režimom, spravidla kontaktnými adresami účastníkov, alebo určením kontaktnej osoby s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry spotrebiteľ'a, pričom už nie je dôležité, či sa spotrebiteľ s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Pre účastníkov zmluvného vzťahu tak vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok. Je neprípustné, aby spotrebiteľ porušením povinnosti oznámiť novú adresu pre prijímanie písomností požíval výhody spočívajúce v zmarení právnych účinkov právnych úkonov, a to na úkor konajúcej osoby, ktorá koná v súlade s tým, čo bolo pre doručovanie zmluvne dohodnuté. Prípady, kedy dochádza zo strany spotrebiteľ'a k účelovému vyhýbaniu sa doručenia písomnosti od veriteľ'a (napr. vrátenie nedoručenej zásielky veriteľ'ovi s poznámkou „adresát neznámy“) nemožno úplne vylúčiť, avšak nič nebráni účastníčke konania, aby si pre takéto prípady upravila zmluvné podmienky tak, aby boli obom zmluvným stranám vopred zrejmé a jasné situácie „marenia doručovania“ a ich právne následky. Takáto obava účastníčky konania zo zjavne nedobromyselného konania spotrebiteľ'a nemôže byť dôvodom zakotvenia neprijateľnej podmienky, ktorou je fikcia doručenia v zmysle procesnoprávnych predpisov v zmluve o poskytnutí spotrebiteľ'ského úveru uplatňujúcej sa voči všetkým spotrebiteľ'om. Zároveň Banková rada NBS v tejto súvislosti dodáva, že podľa čl. IX ods. 11 bodu 11.4 Zmluvy o spotrebiteľ'skom úvere: „*Klient podpísaním Zmluvy súhlasí, aby Spoločnosť zasielala výzvy k úhradám Pôžičky, akékoľvek iné upozornenia za porušenie podmienok Zmluvy zo strany Klienta alebo informácie o ponuke produktov a služieb spoločnosti a spoločností, ktorým je Spoločnosť na*

základe súhlasu Klienta oprávnená sprístupňovať alebo poskytovať osobné údaje Klienta elektronickou formou.“. Nič teda nebráni účastníčke konania v tom, že ak je potrebné doručiť dôležitú písomnosť spotrebiteľovi (klientovi), kontaktuje spotrebiteľa elektronickou formou s upozornením, že na poslednú ním uvedenú adresu nie je možné doručiť predmetnú písomnosť a na povinnosť oznámiť účastníčke konania kontaktnú adresu pre úspešné doručenie písomnosti.

Banková rada NBS k námietkám účastníčky konania ďalej uvádza, že odosielateľ (veriteľ) nemôže bez ďalšieho vopred určiť, že písomnosti sa považujú za doručené bez toho, aby pripustil, že môže nastať aj situácia, keď adresát (spotrebiteľ) pod vplyvom objektívnych okolností, ktoré nemohol sám ovplyvniť, sa ocitne v situácii, keď sa nemôže oboznámiť s obsahom zásielky, čiže zásielka sa objektívne nedostala do jeho dispozičnej sféry (napr. dlhodobý pobyt v nemocnici, chyba pri doručovaní na strane poštového podniku a pod.). V tejto súvislosti poukazuje Banková rada NBS na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 26 Cdo 268/2011, podľa ktorého tento najvyšší súd ako dovolací súd rozhodol, že *„V projednávaném prípade dovolatel v odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně mimo jiné uvedl, že se od 17. 3 do 3. 4. 2009 v bytě, z důvodu vážné nemoci (pásový opar), nevyskytoval a že ani jím zmocněná dcera A. Č. v bytě od 18. 3. do 1. 4. 2009 nebyla přítomna, neboť v uvedené době pobývala v zahraničí (srov. podání na č. l. 20 21 spisu). Dovolací soud zastává názor, že tyto okolnosti (pokud by byly prokázány) jsou způsobilé založit překážku, která až do jejího odpadnutí objektivně vylučuje možnost nepřítomného adresáta seznámit se s obsahem jemu adresovaného projevu vůle v daném případě výpovědi z nájmu bytu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 3524/2009 ze dne 5. srpna 2010). Uvedené (právně významné) okolnosti však nebyly uplatněny v řízení před soudem prvního stupně, a proto se jimi tento soud zabývat nemohl. Ani odvolací soud se jimi ovšem nezabýval a tento svůj postup ani nijak nevysvětlil (např. odkazem na ustanovení § 205a odst. 1 o.s.ř.). Jestliže se tedy odvolací soud (bez dalšího) ztotožnil se závěrem, že dovolatel měl objektivní příležitost seznámit se s obsahem výpovědi již dne 19. března 2009, aniž se vypořádal se shora uvedenými (právně významnými) okolnostmi tvrzenými v odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně (např. tak, že v daném případě nemohou být odvolacím důvodem), je jeho právní posouzení věci neúplné a tudíž nesprávné.*“.

Banková rada NBS preto konštatuje, že fikcia doručenia v prípade neprevzatej a vrátenej zásielky, bez možnosti verifikácie, či sa dostala do sféry dispozície adresáta (spotrebiteľa), založená iba na konštatovaní odosielateľa (veriteľa) o jej odoslaní a neúspešnom doručovaní, nezabezpečuje podmienku objektívnej možnosti adresáta (spotrebiteľa) oboznámiť sa s obsahom zásielky. Práve z uvedených dôvodov je tvrdenie účastníčky konania, že pre výkon svojich práv potrebuje mať v zmluve o spotrebiteľskom úvere dohodnutú fikciu doručenia, bezpredmetné.

Banková rada NBS sa ďalej zaoberala aj námietkou účastníčky konania, že posudzované ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere zakladá len tzv. vyvrátiteľnú právnú domnienku „doručenia písomnosti“. V tejto súvislosti Banková rada NBS dospela k nasledujúcim zisteniam a záverom.

Banková rada NBS sa nestotožňuje s tvrdením účastníčky konania, že posudzované ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere zakladá len tzv. vyvrátiteľnú domnienku „doručenia písomnosti“, keďže táto skutočnosť zo znenia posudzovanej zmluvnej podmienky explicitne nevyplýva. Samotné znenie posudzovanej zmluvnej podmienky jednoznačne určuje, kedy a za akých okolností sa písomnosť (oznámenie) považuje za doručенú bez ohľadu na akékoľvek iné skutočnosti (*„a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel“*), pričom nerozlišuje, či spotrebiteľ (klient) mal alebo nemal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky.

Účastníčka konania sa na jednej strane dovoľáva interpretácie predmetnej zmluvnej podmienky v tom, že zakladá tzv. vyvrátiteľnú právnu domnienku „doručenia písomnosti“, ktorú je možné z objektívnych dôvodov vyvrátiť, avšak na druhej strane vôbec nezohľadňuje skutočnosť, že znenie posudzovanej zmluvnej podmienky de facto vôbec nenaznačuje, že takúto možnosť pripúšťa. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (*porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Oceano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98*). Domnievať sa, že spotrebiteľ (klient), ako slabšia zmluvná strana v právnom vzťahu z vopred pripravenej štandardizovanej spotrebiteľskej zmluvy, ktorej obsah nevie reálne ovplyvniť, bude rozporovať riadne doručenie písomnosti a namietat' objektívnu nemožnosť oboznámenia sa so zásielkou (oznámením), je preto nesprávne a v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, ktorú je veriteľ povinný vynaložiť pri poskytovaní spotrebiteľského úveru spotrebiteľovi. Banková rada NBS v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht), č. k. 7 U 17/06 z 21. 6. 2006, ktorý konštatoval, že „*Pri skúmaní neprijateľnej povahy zmluvných podmienok súd v súlade s rozhodovacou líniou Spolkového súdneho dvora (BGH) potvrdil, že je potrebné vychádzať z najneprijateľnejšieho výkladu, aký pri posudzovaných zmluvných podmienkach vôbec prichádza do úvahy.*“.

Banková rada NBS aj z dôvodov uvedených už k predchádzajúcim námietkam účastníčky konania považuje posudzovanú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a schopnú poškodiť spotrebiteľa tým, že mu upiera právo na riadne doručenie písomnosti (oznámenia).

K uloženej sankcii:

Podľa § 35f ods. 1 písm. a) zákona o dohľade nad finančným trhom účinného v rozhodnom čase vzniku porušenia (nedostatkov) v činnosti spoločnosti Consumer Finance bola tomu, kto porušil práva finančného spotrebiteľa alebo porušil povinnosti v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov podľa zákona o dohľade nad finančným trhom alebo osobitných predpisov, Národná banka Slovenska podľa závažnosti, rozsahu, dĺžky trvania, následkov a povahy zisteného nedostatku príslušná uložiť pokutu do výšky 700 000 eur, ak v § 35f ods. 2 zákona o dohľade nad finančným trhom nie je ustanovené inak. Pritom zákon o dohľade nad finančným trhom neustanovuje (ani neustanovoval) osobitnú dolnú hranicu sadzby tejto peňažnej pokuty.

Banková rada NBS konštatuje, že uloženie sankcie vo forme pokuty, ktorá by mala mať represívny aj preventívny účinok, má svoje zákonné opodstatnenie. Taktiež z konštantnej judikatúry je zrejmé, že v záujme ochrany finančného trhu – aj v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov – má mať sankcia nielen represívny, ale aj preventívny charakter, aby odradila od ďalšieho nezákonného postupu aj iné porovnateľné dohliadané subjekty finančného trhu (teda aj iných veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery podľa zákona o spotrebiteľských úveroch). Preventívny význam (odradzujúci účinok) postihu totiž nespočíva iba v účinkoch vo vzťahu k samotnému sankcionovanému dohliadanému subjektu finančného trhu. Postih za porušenia zákona musí mať silu odradiť od nezákonného postupu aj iné dohliadané subjekty finančného trhu, ktoré sú nositeľmi rovnakých či porovnateľných zákonných povinností, aké porušil sankcionovaný dohliadaný subjekt finančného trhu. Takýto účinok však môže vyvolať iba postih zodpovedajúci významu chráneného záujmu.

Preto finančný postih nemôže byť neprimerane mierny vo vzťahu k závažnosti protiprávneho konania a jeho následkom, pričom postih musí v sebe obsahovať preventívnu zložku aj represívnu zložku [mutatis mutandis napríklad rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 56/2006 (2 SžoKS 56/2006) z 18. 4. 2007 a sp. zn. 8 Sžo 24/2007 z 10. 1. 2008].

Prvostupňový útvar dohľadu na základe posúdenia všetkých zákonných kritérií a v medziach zákonom povolenej voľnej úvahy (správneho uváženia) uložil spoločnosti Consumer Finance pokutu vo výške 10 000 eur. Pritom prvostupňovým rozhodnutím NBS uložená pokuta 10 000 eur celkovo predstavuje 1,4286 % zo zákonom ustanoveného rozpätia sadzby pokuty (až do 700 000 eur) účinnej v čase vzniku nedostatkov v činnosti spoločnosti Consumer Finance (pričom v čase vydania prvostupňového rozhodnutia NBS bola zákonodarcom od 15. 12. 2017 zvýšená horná hranica sadzby pokuty zo 700 000 eur na 1 000 000 eur). Banková rada NBS dospela k názoru, že vzhľadom na množstvo, opakovanosť, mieru a rozsah závažnosti zistených nedostatkov (porušení) zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa bola spoločnosti Consumer Finance napadnutým prvostupňovým rozhodnutím NBS celkovo uložená pokuta relatívne nízka v zákonom ustanovenom rozpätí sadzby pre túto pokutu.

Ukladanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoleného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených limitoch, hraniciach, uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite zdôvodnené. Prvostupňový útvar dohľadu jednoznačne a náležite odôvodnil všetky okolnosti, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o konkrétnej výške sankcie. Pri ukladaní sankcie vychádzal z tzv. absorpčnej zásady (teda, že prísnejší trest pohlcuje miernejší) a rovnako tak aj riadnym spôsobom odôvodnil, prečo ju uplatňuje. Pritom zdôraznil, ktoré porušenie hodnotí ako najzávažnejšie a na základe ktorého uložil spoločnosti Consumer Finance jedinú úhrnnú pokutu, ktorá v sebe zahŕňa sankciu za všetky porušenia uvedené vo výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia NBS. Vo vzťahu k výške uloženej sankcie Banková rada NBS ďalej uvádza, že prvostupňový útvar dohľadu v rámci správnej úvahy prihliadal na skutočnosť, že spoločnosť Consumer Finance bola veriteľom poskytujúcim spotrebiteľské úvery bez obmedzenia rozsahu, pričom pri ukladaní výšky sankcie zohľadnil taktiež finančno-ekonomickú situáciu spoločnosti Consumer Finance, najmä výšku jej výnosových úrokov pre rok 2016. Pri rozhodovaní o sankcii je správne a logické zohľadňovať aj tieto ukazovatele, keďže rovnaká výška pokuty môže spôsobiť pri rozdielne veľkých dohliadaných subjektoch odlišné následky. Vo všeobecnosti totiž platí zásada, že pokuta má byť primeraná protiprávnemu konaniu, ale i ekonomickej situácii dohliadaného subjektu. V danom prípade treba poukázať na to, že spoločnosť Consumer Finance v prvostupňovom konaní nepredložila prvostupňovému útvaru dohľadu žiadny dôkaz o tom, že by bola v nepriaznivej ekonomickej situácii, respektíve, že by takto uložená pokuta bola pre spoločnosť Consumer Finance likvidačná.

Za najprísnejšie postihnuteľný delikt považoval prvostupňový útvar dohľadu porušenie uvedené v bode 2 prvej výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia NBS, keďže toto porušenie sa netýkalo iba jedného konkrétneho prípadu, ale všetkých spotrebiteľov, s ktorými spoločnosť Consumer Finance v rozhodnom čase uzavrela formulárový typ zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahujúci neprijateľnú zmluvnú podmienku, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že spotrebiteľ nie je schopný sám objektívne posúdiť charakter a možné následky tejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Banková rada NBS po dôkladnom zvážení dospela

k rovnakému záveru ako prvostupňový útvar dohľadu v tom, že predmetná zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je preto neprijateľná. Rovnako ako prvostupňový útvar dohľadu, aj Banková rada NBS konštatuje, že predmetná zmluvná podmienka je spôsobilá poškodiť spotrebiteľa.

Banková rada NBS ďalej dodáva, že pri predkladaní vopred pripravenej formulárovej zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy a môže len s ťažkosťou ovplyvniť zmenu zmluvných podmienok. Dôkazom o tejto skutočnosti je zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená v rámci kontrolného zaobstarávania finančných služieb s povereným členom dohliadacieho tímu a zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré si prvostupňový útvar dohľadu vyžiadal od spoločnosti Consumer Finance v rámci dohľadu na mieste a v ktorých sa predmetná neprijateľná podmienka nachádzala. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Banková rada NBS v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/161/2011 z 20. 3. 2012, ktorý judikoval, že *„Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka (princíp právnej istoty, dôvery v objektívne právo). Ide o akúsi jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľstvá Aleš Čeněk). Treba však povedať, že ak sa neberie do úvahy výber programu a podpis, tak spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Preto sa dá plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú slovenský zákonodarca zakotvil v ustanovení § 54 OZ.“*

Systém ochrany spotrebiteľov (vrátane finančných spotrebiteľov) pred porušovaním spotrebiteľských práv bol v rámci EÚ (ES) založený smernicou Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 21. 4. 1993; mimoriadne slovenské vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 2). Tento systém ochrany spotrebiteľov (vrátane ochrany finančných spotrebiteľov) vychádza zo skutočnosti, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom (symetricky znevýhodnenom) postavení voči predávajúcemu (dodávateľovi poskytovateľovi služieb, profesionálnemu veriteľovi v oblasti spotrebiteľských úverov) pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, pričom toto nerovné postavenie pobáda a vedie spotrebiteľa k tomu, že spotrebiteľ pristúpi k zmluvným podmienkam vopred pripraveným a vyhotoveným predávajúcim (poskytovateľom služieb, dodávateľom, veriteľom v oblasti spotrebiteľských úverov) bez toho, aby spotrebiteľ mohol reálne ovplyvniť obsah týchto zmluvných podmienok. Vzhľadom na túto situáciu znevýhodneného postavenia článok 6 ods. 1 smernice 93/13/EHS ustanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Podľa súdnej judikatúry ide o kogentné ustanovenie, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby formálna rovnováha nastolená neprijateľnými alebo nekalými zmluvnými podmienkami medzi spotrebiteľmi a predávajúcimi (poskytovateľmi, dodávateľmi, veriteľmi) bola nahradená skutočnou rovnováhou, ktorá medzi zmluvné strany môže zaviesť či obnoviť rovnosť. Pritom z uvedených zásad vyplýva, že príslušný vnútroštátny orgán aj bez návrhu (teda z vlastného podnetu) má posudzovať neprijateľnú či nekalú povahu zmluvnej podmienky, pretože to predstavuje vhodný a efektívny prostriedok na dosiahnutie výsledku požadovaného podľa článku 6 smernice 93/13/EHS, teda zamedzenie tomu, aby jednotliví spotrebiteľia neboli viazaní neprijateľnými

a nekalými podmienkami, ako aj na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7 smernice 93/13/EHS, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predávajúcich alebo dodávateľov (poskytovateľov, dodávateľov, veriteľov). Potvrzuje to aj stabilná súdna judikatúra vrátane judikatúry Najvyššieho súdu a Súdneho dvora Európskej únie [napríklad judikatúra v rozsudkoch Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-240/98 až C-244/98 z 27. 6. 2000 *Océano Grupo Editorial a Roció Murciano Quintero vs. Salvat Editores a spol.* (Zb. s. I-4941), vo veci C-168/05 z 26. 10. 2006 *Elisa María Mostaza Claro vs. Centro Móvil Milenium SL* (Zb. s. I-10421), vo veci C-40/08 *Asturcom Telecomunicaciones SL vs. Cristina Rodríguez Nogueira*].

Banková rada NBS na základe uskutočneného druhostupňového konania vrátane preskúmania a zhodnotenia celého spisového podkladu a aj skutočností známych Bankovej rade NBS z jej činnosti (a uvedených v tomto rozhodnutí) dospela k záveru, že vydanie prvostupňového rozhodnutia NBS (jeho druhej výrokovej časti) o uložení zákazu používať neprijateľnú podmienku v zmluve o spotrebiteľskom úvere bolo v čase vydania prvostupňového rozhodnutia NBS dôvodné a zodpovedalo ustanoveniu § 35e ods. 1 písm. b) zákona o dohľade nad finančným trhom, a to aj so zohľadnením zákonnej regulácie podľa ustanovení § 3 ods. 3 a § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa. Banková rada NBS týmto druhostupňovým rozhodnutím podľa § 35f ods. 1 písm. c) zákona o dohľade nad finančným trhom zakazuje účastníčke konania, ako právnej nástupkyne spoločnosti Consumer Finance a banke poskytujúcej spotrebiteľské úvery podľa zákona o spotrebiteľských úveroch na základe jej bankového povolenia udeleného podľa § 7 až § 9 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, používať v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľských úverov predmetnú neprijateľnú podmienku v jej zmluvnej dokumentácii vo vzťahu k spotrebiteľom.

Banková rada NBS zmenila výrok prvostupňového rozhodnutia NBS tak, že vychádzajúc z obsahu spisových podkladov, spresnila znenie jeho I. časti a zároveň vo výroku prvostupňového rozhodnutia v jeho II. časti doplnila ustanovenie § 35e ods. 1 písm. b) zákona o dohľade nad finančným trhom.

Zároveň v súvislosti s riešením prípadu spoločnosti Consumer Finance a jej právnej nástupkyne VÚB banky je potrebné pre úplnosť poukázať aj na ustanovenia § 19 ods. 4 a § 35h ods. 1, § 45c ods. 1 a § 45d ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom (zákona č. 747/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov), ktoré zakotvujú, že premlčacie lehoty na uloženie pokuty, opatrenia na nápravu alebo inej sankcie dohliadanému subjektu (teda aj dohliadanému subjektu v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov a spotrebiteľských úverov) za nedostatok zistený pri výkone dohľadu sa prerušujú vždy, keď nastala skutočnosť zakladajúca prerušenie lehoty podľa § 19 ods. 4 s tým, že medzi tieto skutočnosti patrí tiež protokol o vykonanom dohľade na mieste, ako aj jednotlivé rozhodnutia a iné jednotlivé úkony vykonané v konaní vedenom pre zistený nedostatok v činnosti dohliadaného subjektu (vrátane oznámenia o začatí konania), pričom od každého prerušenia premlčania začínajú plynúť nové premlčacie lehoty. Na toto prerušovanie premlčacích lehôt nemá vplyv ani zrušenie spoločnosti Consumer Finance bez likvidácie formou rozdelenia a následného zlúčenia s VÚB bankou a spoločnosťou VÚB Leasing. Tieto skutočnosti znamenajú, že v prípade spoločnosti Consumer Finance a jej právnej nástupkyne VÚB banky sa premlčacie lehoty už viackrát opätovne prerušili a vždy začali plynúť nové premlčacie lehoty tak, že napríklad protokolom o dohľade (protokolom z 22. 8. 2015), oznámením prvostupňového útvaru dohľadu o začatí konania (listom sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-023-353 z 13. 2. 2017), výzvou útvaru dohľadu na oboznámenie sa so spisovým podkladom

k prvostupňovému konaniu (listom sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-030-692 z 23. 3. 2017), výzvou útvaru dohľadu na doplnenie dokazovania podporujúceho tvrdenia spoločnosti Consumer Finance (listom sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-056-655 z 22. 8. 2017), opätovnou výzvou prvostupňového útvaru dohľadu na doplnenie dokazovania podporujúceho tvrdenia spoločnosti Consumer Finance za obdobie od 4. 9. 2015 do 20. 10. 2015 (listom sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-061-726 z 21. 9. 2017), prvostupňovým rozhodnutím NBS, útvaru dohľadu sp. č. NBS1-000-007-300, č. z. 100-000-077-996 z 18. 12. 2017 a následne aj výzvou na oboznámenie sa so spisovým podkladom k druhostupňovému konaniu NBS (listom sp. č. NBS1-000-024-396, č. z. 100-000-127-163 z 18. 9. 2018) a aj týmto druhostupňovým rozhodnutím sa opätovne prerušili (prerušujú) premlčacie lehoty a vždy začali (začínajú) plynúť nové premlčacie lehoty.

Na základe uvedeného Banková rada NBS nevidí dôvod na zníženie uloženej sankcie, ktorou je pokuta vo výške 10 000 eur a považuje ju za plne dôvodnú, náležitú a primeranú z hľadiska závažnosti, rozsahu (vrátane opakovanosti), dĺžky trvania, následkov aj povahy zistených nedostatkov a porušení zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa, a taktiež z hľadiska zákonom ustanoveného rozpätia sadzby pokuty až do 700 000 eur. Banková rada NBS považuje výrok prvostupňového rozhodnutia NBS za určitý a dostatočne odôvodnený, skutkový stav za dostatočne zistený a správne posúdený prvostupňovým útvarom dohľadu čo do kvalifikácie sankcionovaného konania s uvedením všetkých podkladov, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal.

Účastníčka konania je – *vzhľadom na zákon č. 357/2015 Z. z. (zákon o finančnej kontrole a audite)* – povinná uloženú pokutu, ktorej výnos je príjmom štátneho rozpočtu SR, zaplatiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na príslušný účet Úrad vládného auditu vedený v Štátnej pokladnici, ktorým je účet: SK2581800000007000550741, variabilný symbol: 31320155, konštantný symbol: 0558, špecifický symbol: 000007300.

Cieľom dohľadu nad finančným trhom v zmysle § 1 ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom je prispievať k stabilite finančného trhu ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany klientov a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže.

Banková rada NBS na základe všetkých uvedených skutočností dospela k záveru, že prvostupňový útvar dohľadu náležite preskúmal skutkový a právny stav vo veci spoločnosti Consumer Finance a že hodnotenie zistených skutočností a získaných dôkazov bolo pri rozhodovaní vykonané v medziach zákonom povolenej voľnej úvahy (správneho uváženia) v súlade s ustanovením § 24 ods. 11 zákona o dohľade nad finančným trhom, podľa ktorého má Národná banka Slovenska pri svojom rozhodovaní dbať aj o to, aby v rozhodovaní o skutkovo a právne zhodných a porovnateľných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely. Pritom Banková rada NBS dospela k záveru, že nebolo potrebné vykonanie ďalších dôkazov. Prvostupňový útvar dohľadu pri rozhodovaní vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, ktorý účastníčka konania ani v podanom rozklade relevantne nespochybnila. Vzhľadom na skutočnosť, že prvostupňové rozhodnutie NBS bolo vydané po správnom zistení skutkového stavu, je právne a vecne správne v súlade so zákonom, Banková rada NBS konštatuje, že sa stotožňuje so skutkovými zisteniami získanými v rámci prvostupňového konania a vykonaným právnym posúdením a nie je dôvod na zrušenie prvostupňového rozhodnutia NBS, a preto rozklad účastníčky konania zamietla.

Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu a po vyhodnotení dôkazov Banková rada NBS na základe § 29 ods. 4 zákona o dohľade nad finančným trhom a podľa

§ 32 ods. 1 a 2 zákona o dohľade nad finančným trhom rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.